

Lublin, 17.12.2020

RAPORT
z wykonania zadań związanych z zapewnieniem jakości kształcenia
oraz oceny jakości uczenia się na Wydziale Biologii Środowiskowej w roku akademickim
2019/2020 opracowany przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia

Wydział Biologii Środowiskowej powstał 1 września 2019 roku na mocy uchwały Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 29 marca 2019 roku (Uchwała nr 49/2018-2019).

Skład osobowy Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Biologii Środowiskowej UP w Lublinie na kadencję 2019-2022 został zaopiniowany pozytywnie przez Kolegium Wydziału 26 listopada 2019 roku. Komisja została powołana decyzją dziekana Wydziału na podstawie Uchwały 43/2012-2013 Senatu UP z Lublinie z dnia 22 lutego 2013 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. W skład Komisji wchodzi: przewodnicząca – prof. dr hab. Bożena Denisow (prodziekan Wydziału Biologii Środowiskowej) oraz członkowie: prof. dr hab. Agnieszka Sujak, dr hab. Agata Konarska, prof. uczelni, dr hab. Małgorzata Adamczuk, prof. uczelni, dr Barbara Banach, dr Katarzyna Czepiel-Mil, Michał Arciszewski (student) oraz Nina Mickiewicz (studentka).

Podstawę prawną w zakresie polityki zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale stanowią akty zewnętrzne oraz wewnętrzne Uchwały Uniwersytetu. Są to: 1. Ustawa z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym Dz.U. z 2012 poz. 572 późn. zm. – tekst jednolity; 2. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz.U. 2014, poz. 1370); 3. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018r. poz. 1668, z późn. zm.) oraz Statut Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

W roku akademickim 2019/2020 w oparciu o w/w ustawy oraz Uchwały nr 43/2012-2013 Senatu UP z dnia 22 lutego 2013, Zarządzenie nr 23 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz nr 53/2019-2020 Senatu UP z Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie opracowano założenia

Wydziałowej Księgi Jakości Kształcenia na Wydziale Biologii Środowiskowej UP w Lublinie. Kolegium Wydziałowe pozytywnie zaopiniowało zapisy Księgi oraz procedury zmierzające do wdrażania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia.

Procedury i instrukcje zawarte w Księdze Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (WKSJK) są ogólnodostępne, zamieszczone są na stronie Internetowej Wydziału, w zakładce *jakość kształcenia*.

Raport składa się z dwóch części dotyczących oceny 1) działań zmierzających do zapewnienia jakości kształcenia oraz 2) działań w zakresie oceny jakości kształcenia i został przygotowany na podstawie:

1. Oceny realizacji instrukcji i procedur zawartych w Wydziałowej Księdze Systemu Jakości Kształcenia;
2. Raportów jednostek Wydziału z realizacji planu hospitacji;
3. Raportów jednostek Wydziału z oceny jakości bazy materialnej i dydaktycznej;
4. Analizy i oceny wyników ankiet dyplomantów;
5. Analizy wyników ankietyzacji oceny nauczyciela akademickiego przeprowadzonej przez Centrum Dydaktyki w roku akademickim 2019/2020;
6. Analizy jakości prac dyplomowych.

Cz. I. Ocena działań zmierzających do zapewnienia jakości kształcenia

Wydział przywiązuje dużą wagę do zapewnienia studentom wykształcenia na odpowiednim poziomie, tak aby absolwenci posiadali wymaganą przez pracodawców wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Wsparciu jakości kształcenia służą wewnętrzne procedury doskonalenia i sprawdzania jakości kształcenia, dlatego po opracowaniu założeń Wydziałowej Księgi Jakości Kształcenia rozpoczęto systematyczne wdrażanie instrukcji i procedur.

Rozkłady zajęć dydaktycznych na rok akademicki 2019/2020 zostały zamieszczone na stronie internetowej Wydziału i wywieszane na tablicach przed dziekanatem na 2 tygodnie przed rozpoczęciem roku akademickiego. Po umieszczeniu na stronie internetowej rozkłady zajęć były nieznacznie modyfikowane, aby uwzględnić potrzeby nauczycieli prowadzących zajęcia oraz w odpowiedzi na prośby studentów.

W roku akademickim 2019/2020, po informacji ustnej od studentów, odsunięto od zajęć nauczyciela (zmiana obsady), którego zachowanie naruszało ogólnie przyjęte reguły etyki i postępowania akademickiego.

W roku akademickim 2019/2020 prace dyplomantów podlegały sprawdzaniu z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego. Procedura antyplagiatowa umożliwia wskazanie nieuprawnionych zapożyczeń oraz odrzucenie prac ze zbyt wysokim współczynnikiem zapożyczeń.

W niewielkim odsetku prac, współczynniki podobieństwa przekraczały ustalone progi zapożyczeń, ale zostały one uznane przez promotorów za uprawnione (nie noszące znamion plagiatu). Wszystkie przedstawione prace dyplomowe realizowane na prowadzonych kierunkach jako oryginalne zostały dopuszczone do obrony, zgodnie z ustawą z dn. 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Art. 351. Jednolity System Antyplagiatowy).

W celu zapewnienia wysokiej jakości prac dyplomowych oraz zgodnie z instrukcją WIJK 10.0 Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonała oceny jakości prac dyplomowych. Ze względu na lockdown związany z epidemią COVID-19, w roku akademickim 2019/2020 odbyło się tylko jedno posiedzenie Komisji, na którym dokonano oceny poprawności formalnej prac dyplomowych licencjackich, inżynierskich i magisterskich, tj. zgodności z wymogami stawianymi pracom dyplomowym. Komisja zaleca zwrócenie uwagi na konieczność dostosowania tematów prac dyplomowych do kierunku i specjalności dyplomanta (dotyczy w szczególności kierunku *biologia*, specjalność *biologia sądowa*). Komisja stwierdziła, że część prac licencjackich, inżynierskich i magisterskich nie zawiera wyraźnie sformułowanego celu i/lub hipotezy badawczej. Należy zwrócić uwagę na układ, objętość oraz proporcje poszczególnych rozdziałów, tak aby część teoretyczna lub przegląd literatury nie dominowała nad opracowaniem oryginalnym, t.j. wynikami i analizami oraz dyskusją. Prace magisterskie powinny bezwzględnie zawierać analizę statystyczną wyników. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu prac dyplomowych należy korzystać z wytycznych odnoszących się do pisania prac dyplomowych opracowanych na Wydziale Biologii Środowiskowej i umieszczonych na stronie internetowej. Instrukcje dla studentów zawierają wzory strony tytułowej, wymogi edytorskie oraz inne informacje.

Wskazana jest również większa dbałość o właściwe formatowanie tekstu i zamieszczanej dokumentacji, staranny dobór źródeł i wykorzystanie odsyłaczy w tekście. W doborze literatury należy zwrócić uwagę na większy udział pozycji naukowych, w tym obcojęzycznych. Zaleca się dokonanie przez rady programowe weryfikacji zagadnień egzaminacyjnych dyplomowych. Zmodyfikowane wersje zagadnień powinny być zamieszczone na stronie internetowej.

Kierownicy Jednostek sporządzili protokoły o jakości bazy materialnej i dydaktycznej jednostki do realizacji poszczególnych modułów i przekazali informacje do dziekanatu (Instrukcja nr WIJK-8.0). Wydział nie posiada własnego budynku. Jednostki Wydziału usytuowane są w dzielnicy Felin (ul. Doświadczalna) oraz w dwóch budynkach przy ul. Akademickiej. W bieżącym roku akademickim ze środków własnych Katedry Botaniki i Fizjologii Roślin dokonano remontu sali ćwiczeń 138 (Agro I, Akademicka 15), zmodernizowano sprzęt audio (zamontowano zestaw mikroskop optyczny trinokularowy Olympus CX23, kamerę Olympus EP 50, 55" monitor/telewizor marki SAMSUNG kompatybilny z pozostałym sprzętem multimedialnym), zakupiono nowe preparaty trwałe, niezbędne do realizacji modułów. Kierownicy jednostek zwracają uwagę na zbyt małą powierzchnię niektórych pomieszczeń dydaktycznych oraz podkreślają, że zajęcia dydaktyczne powinny odbywać się w pomieszczeniach posiadających otwory okienne. Ponadto niektóre pomieszczenia dydaktyczne wymagają dalszej modernizacji, np. sala ćwiczeń 113 (budynek Agro I, Akademicka 15), w której realizowane są moduły nadzorowane przez pracowników Katedry Botaniki i Fizjologii Roślin. Wskazana jest wymiana stołów laboratoryjnych. Poszerzona została baza dydaktyczna Katedry Zoologii i Ekologii Zwierząt o sprzęt laboratoryjny (m.in. Autoklaw TINGET 18L, V generacji, wieloparametrowy miernik do pomiaru jakości wody HI 9829-01042 wraz z modułami do pomiaru stężenia amoniaku, chlorków i azotanów, zmodernizowano mikroskop stereoskopowy Olympus, którego pracę skonfigurowano z kamerą).

Dalszego doposażenia wymaga pomieszczenie przeznaczone na gabinet kosmetyczny niezbędny do realizacji niektórych modułów na kierunku *biokosmetologia*. Nauczyciele

zwracają uwagę na potrzebę uzupełnienia sprzętu do prowadzenia zajęć z kosmologii pielęgnacyjnej i upiększającej. Modernizacji wymaga badawcza stacja terenowa zlokalizowana nad Jeziorem Piaseczno.

W roku akademickim 2019/2020 zgodnie z Instrukcją Przeprowadzania Hospitacji (WIJK – 4.0), poddano hospitacji pracowników Katedry Hydrologii i Ochrony Ekosystemów (10 nauczycieli), w Katedrze Zoologii i Ekologii Zwierząt hospitacje zostały zawieszono ze względu na epidemię SARS-CoV-2. W pozostałych jednostkach nie było potrzeby przeprowadzenia hospitacji zajęć dydaktycznych. Ze wszystkich przeprowadzanych hospitacji, osoby hospitowane uzyskały oceny pozytywne. Cele hospitowanych zajęć były dobrze sprecyzowane a treści realizowane na ocenianych zajęciach były zgodne z programami nauczania przedmiotów. W przedstawionym harmonogramie hospitacji na kolejny rok akademicki zaplanowano hospitacje 18 nauczycieli akademickich.

W ramach podnoszenia kompetencji kadry naukowo-dydaktycznej w roku 2019/2020 nieliczni pracownicy jednostki brali udział w stażach naukowych zagranicznych nauczycieli, np. krótkoterminowy staż w Institute of Urban Environment (Xiamen, Chiny; dr hab. Barbara Hawrylak-Nowak, prof. uczelni), badaniach naukowych poza granicami (Czechy, Słowacja, Węgry – współpraca wieloletnia Zbiór owadów na obszarze Karpat Zachodnich; dr Radosław Ścibior) oraz konferencjach zagranicznych (18 aktywności), szkoleniach warsztatach/kursach/spotkaniach roboczych (30 aktywności) oraz uczestniczyło w wymianie w ramach programu ERASMUS + (5 osób). Istotnym sposobem wsparcia rozwoju kadry naukowej było także uczestnictwo pracowników w konferencjach krajowych (ogółem 17).

W ramach programu Erasmus+ na Wydział nie przyjechał żaden pracownik naukowy uczelni zagranicznej. Jeden pracownik Wydziału zrealizował dwa wyjazdy (wyjazd dydaktyczny- STA do Instituto Politecnico BESA; Portugalia oraz szkoleniowy- STT w Aeres University of Applied Sciences w Holandii).

Niestety w roku akademickim 2019/2020 w ramach programu ERASMUS+ nie wyjechał żaden student, co jest niepokojące. Z oferty programowej ERASMUS+ skorzystało 5 studentów (3 z Turcji, 1 z Włoch i 1 z Albanii). Należy jednak podkreślić, że ze względu na pandemię SARS-CoV-2 w semestrze letnim wymiana w ramach programu została zawieszona. Student doktorant brał udział w badaniach na Uniwersytecie w Lublaniu, Słowenia (Food resources for honey bee - rural vs. urban areas) finansowanych ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej. Komisja obliuguje pełnomocnika ds. programu Erasmus+ do dalszych działań na rzecz propagowania założeń i korzyści wynikających z wymiany międzynarodowej.

Sukcesywnie prowadzono konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi (studentami i pracownikami). Głównym celem spotkań z interesariuszami na Wydziale BŚ była konsultacja programów nauczania oraz wsparcie działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale. Interesariusze wewnątrzni – studenci czynnie uczestniczyli w doskonaleniu procesu kształcenia poprzez: (a) udział przedstawicieli studentów i doktorantów w pracach Kolegium Wydziału; (b) współpracę Samorządu Studenckiego z władzami Wydziału (c) udział studentów w procesie corocznej oceny jakości zajęć dydaktycznych i działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich (ankiety).

W celu realizacji Instrukcji (WKJK-2.0) dotyczącej współpracy Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz w celu zapewnienia jak najwyższej jakości kształcenia oraz powiązania przekazywanych treści z wymaganiami rynku pracy odbyły się konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi. W trakcie spotkań poproszono interesariuszy o wyrażenie opinii odnośnie programów kształcenia na kierunku *biokosmologia*, *biobezpieczeństwo* i *zarządzanie kryzysowe* oraz poproszono o przedstawienie propozycji dalszej współpracy

między WBS a przedsiębiorcami. Interesariusze wyrazili chęć wsparcia studentów podczas realizacji praktyk oraz aktywnego wzbogacenia treści programowych podczas uczestnictwa w seminariach/ćwiczeniach. W dalszej kolejności planowane jest podpisanie stosownych umów i sformalizowanie współpracy.

W celu rozszerzenia oferty dydaktycznej Wydziału opracowano plany studiów nowych kierunków studiów (*zarządzanie i adaptacja do zmian klimatu, ekorehabilitacja*), które zostały przedstawione w ofercie Uniwersytetu na rok akademicki 2020/2021.

W związku z koniecznością monitoringu losów zawodowych absolwentów dziekanat przekazał dane teled adresowe absolwentów do Biura Kształcenia Praktycznego i Rozwoju Kompetencji (Zarządzenie Rektora UP nr 23 z dn. 26 kwietnia 2013).

Zgodnie z Uchwałą Nr 43/2012-2013 Senatu UP w Lublinie (§8, pkt 2c) przeprowadzona była analiza ankiet dyplomantów oraz ankiet oceny nauczycieli akademickich, których wyniki stanowią podstawę do oceny pracy pracowników administracyjnych Wydziału oraz ewaluacji zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli. Działania te w istotny sposób pozwalają weryfikować stosowane metody i formy kształcenia.

W celu podniesienia jakości uczenia się studenci kierunku *ochrona środowiska* oraz *biologia* uczestniczyli w zajęciach terenowych w Roztoczańskim Parku Narodowym, finansowanych w ramach funduszy europejskich „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” nr POWR.03.05.00-00-Z232/17 oraz wyjeździe szkoleniowym do Poleskiego Parku Narodowego finansowanym w ramach funduszy europejskich „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie”. Komisja wysoko ocenia taką formę wsparcia procesu dydaktycznego i uważa, że należy czynić dalsze starania o pozyskiwanie środków na uatrakcyjnienie zajęć dydaktycznych.

W roku akademickim 2019/2020 działało na Wydziale 5 studenckich kół naukowych (SKN Biologów z sekcją Biokosmetologii, SKN Ekologów, SKN Hydrobiologii i Ochrony Środowiska, SKN Rybactwa i Akwarystyki oraz Międzywydziałowe Koło Zrównoważonego rozwoju personalnego). Członkowie kół angażują się w różne formy działalności. Szczególnie istotny jest udział studentów w badaniach naukowych, np. waloryzacji flory wybranych ekosystemów torfowiskowych Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, związanych z reintrodukcją *Salix lapponum* i *Salix myrtilloides* na terenie Poleskiego Parku Narodowego, badaniach dotyczących struktury ichtiofauny wybranych jezior oraz pokarmu inwazyjnych gatunków ryb w wybranych rzekach Lubelszczyzny a także w ocenie struktury ichtiofauny wybranych jezior pojezierza Łęczyńsko Włodawskiego. Studenci brali udział w konferencjach naukowych i/lub warsztatach np. „Egzo- i endotropowe struktury wydzielnicze w wybranych gatunkach roślin kosmetycznych”, angażowali się we współpracę ze szkołami oraz wydarzenia z życia Uniwersytetu np. organizację Dni Otwartych, udział w Lubelskim Festiwalu Nauki. Wymiernymi efektami zaangażowania studentów w działalność naukową są artykuły w monografiach. Należy jednak zaznaczyć, że w związku z sytuacją epidemiczną COVID-19, działalność studentów w semestrze letnim była zawieszona.

Z inicjatywy Dziekana na WBS regularnie odbywają się spotkania seminaryjne na których prezentowane są aktualne problemy badawcze realizowane przez pracowników. Uczestnikami seminariów są również studenci, którzy mają możliwość poszerzenia wiedzy o

treści wykraczające poza kierunkowe efekty uczenia się. W roku akademickim 2019/2020, ze względu na ogłoszony stan epidemii COVID-19 odbyły się tylko 4 z ośmiu planowanych seminariów.

Pracownicy Wydziału angażują się w różne inicjatywy we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, np. Lubelskie spotkania z przyrodą – pożegnanie żurawi w Poleskim Parku Narodowym. Do udziału w tych wydarzeniach zapraszani są również studenci.

Pracownicy Wydziału uczestniczą w działalności preorientacyjnej w celu pozyskania przyszłych studentów, np. w styczniu 2020 zaprezentowano ofertę edukacyjną Wydziału w Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego im. Augusta Zamoyskiego w Jabłoni oraz w I LO im. M. Kopernika w Parczewie.

Wszystkie informacje dotyczące jakości kształcenia oraz działań podejmowanych na Wydziale są przekazywane bezpośrednio interesariuszom oraz na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Wydziału.

Część II. Ocena jakości uczenia się

Na Wydziale Biologii Środowiskowej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie sposoby weryfikacji efektów uczenia się założonych w ramach poszczególnych modułów określone są w opisach modułów zgodnie z instrukcją weryfikacji efektów uczenia się (WIJK – 1.0).

W semestrze zimowym weryfikacja efektów uczenia się odbywa się systematycznie w czasie trwania semestru w formie sprawdzianów pisemnych (kolokwia), zaliczeń praktycznych, oceny projektów, referatów i/lub prezentacji itp.) i prowadzona była w formie tradycyjnej (kontakt bezpośredni). W semestrze letnim w związku ze zdalnym trybem prowadzenia zajęć wynikającym z epidemii COVID-19, weryfikacja wszystkich efektów uczenia się miała formę elektroniczną.

Końcową formą weryfikacji modułowych efektów uczenia się jest zaliczenie lub egzamin. Stopień osiągnięcia efektów uczenia się określany jest w oparciu o oceny uzyskiwane przez studentów na zaliczeniu lub egzaminie. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny pozytywnej świadczy o posiadaniu przez studenta wszystkich zakładanych w module efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności – w stopniu co najmniej dostatecznym oraz kompetencji społecznych.

Kierunek biokosmetologia I stopień studiów stacjonarnych

W roku akademickim 2019/2020 średnio 91,2% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie (Tab. 1). W I terminie zdawalność wahała się od 52,2% do 100%. Średnio najwyższa była wśród studentów drugiego semestru I roku studiów 96,5%, a najniższa wśród studentów I roku 81,4%. Spośród wszystkich studentów 1,5% nie osiągnęło założonych efektów uczenia się.

W zależności od przedmiotu zdawalność modułów w I terminie wynosiła od 13,6 do 100%. Największe problemy z zaliczeniem w pierwszym terminie sprawiały następujące przedmioty: Chemia kosmetyczna, Podstawy anatomii i fizjologii człowieka, gdzie w I terminie udział ocen niedostatecznych wynosił > 30%; w trzecim terminie odpowiednio 0,6% oraz 2,5% studentów nie osiągnęło zakładanych efektów uczenia się.

Tabela 1. Stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się na studiach stacjonarnych I stopnia kierunku *biokosmetologia* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen							Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
		nie zgłosił się	2	3	3,5	4	4,5	5	
I	1 (N=10)	4,6	17,8	18,4	12,5	16,6	10,5	19,6	81,4
	2 (N=10)	0	4,9	4,3	14,3	18,5	19,9	38,0	96,5
	średnio	2,3	11,4	11,3	13,4	17,6	15,2	28,8	89,0
II	3 (N=11)	2,4	7,8	12,6	13,4	19,1	14,3	30,4	92,0
	4 (N=15)	0,0	4,7	4,2	5,9	15,6	33,6	36,0	95,1
	średnio	1,2	6,3	8,4	9,6	17,4	23,9	33,2	93,6

N= liczba modułów

Kierunek biokosmetologia I stopień studiów niestacjonarnych

W roku akademickim 2019/2020 średnio 91,1% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie (Tab. 2). W I terminie zdawalność wahała się od 84,6% do 100%. Średnio najwyższa była wśród studentów drugiego semestru I roku studiów 94,6%, a najmniejsza wśród studentów pierwszego semestru I roku 87,5%. Spośród wszystkich studentów 5,6% nie osiągnęło założonych efektów uczenia się.

Tabela 2. Stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się na studiach niestacjonarnych I stopnia kierunku *biokosmetologia* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen							Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
		nie zgłosił się	2	3	3,5	4	4,5	5	
I	1 (N=9)	3	15,3	13,3	9,2	17,5	20,0	21,7	87,5
	2 (N=8)	0	2,2	3,2	3,8	4,3	4,8	5,4	94,6
	średnio	1,5	8,7	8,3	6,5	10,9	12,4	13,5	91,1

Kierunek biologia specjalność biologia stosowana I stopień studiów stacjonarnych

W roku akademickim 2019/2020 średnio 91,5% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie (Tab. 3). W I terminie zdawalność wahała się od 56,7% do 100%. Średnio najwyższa była wśród studentów drugiego semestru I roku studiów 94,6%, a najmniejsza wśród studentów trzeciego roku 94,8%. Największe problemy z zaliczeniem w pierwszym terminie sprawiały następujące przedmioty: Chemia nieorganiczna i organiczna, oraz Matematyka, gdzie w I terminie udział ocen niedostatecznych wynosił > 30%; w trzecim terminie udział ocen niedostatecznych było <30%. Spośród wszystkich studentów kierunku 3,1% nie osiągnęło założonych efektów uczenia się.

Tabela 3. Stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się na studiach stacjonarnych I stopnia kierunku *biologia*, specjalność *biologia stosowana* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen							Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
		nie zgodził się	2	3	3,5	4	4,5	5	
I	1(N=11)	13,8	23,6	9,3	5,7	16,3	8,5	22,8	74,8
	2 (N=9)	0,0	0,0	9,2	8,3	34,9	14,7	33,0	100,0
	średnio	6,9	11,8	9,3	7,0	25,6	11,6	27,9	87,4
II	3(N=11)	6,9	11,3	10,4	8,7	12,6	26,4	23,8	88,3
	4 (N=9)	0,0	4,1	2,9	10,5	15,8	21,1	45,6	96,5
	średnio	3,5	7,7	6,7	9,6	14,2	23,7	34,7	92,4
III	5 (N=9)	0,0	7,2	13,2	9,6	23,4	25,1	21,6	92,8
	6 (N=7)	0,0	3,3	7,3	4,9	13,8	17,9	52,8	96,7
	średnio	0,0	5,2	10,2	7,2	18,6	21,5	37,2	94,8

Kierunek biologia, specjalność biologia stosowana II stopień studiów niestacjonarnych

W roku akademickim 2019/2020 prowadzono studia tylko na pierwszym roku (sem.1,2). W obu semestrach 100% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie (Tab. 4). Udział ocen bardzo dobrych wynosił od 31,1-38,1%.

Tabela 4. Stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się na studiach niestacjonarnych II stopnia kierunku *biologia*, specjalność *biologia stosowana* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen							Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
		nie zgłosił się	2	3	3,5	4	4,5	5	
I	1 (N=10)	0,0	0,0	8,9	7,8	24,4	27,8	31,1	100
	2 (N=9)	0,0	0,0	17,5	15,9	19,0	9,5	38,1	100
	średnio	0,0	0,0	13,2	11,8	21,7	18,7	34,6	100,0

Kierunek biologia, specjalność biologia sądowa II stopień studiów stacjonarnych

W roku akademickim 2019/2020 średnio 97,9% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie (Tab. 5). W I terminie średnia zdawalność wahała się od 91,5% do 100% i była najniższa wśród studentów drugiego semestru I roku studiów. Średni udział ocen bardzo dobrych wynosił od 30-84%. Wszyscy studenci osiągnęli zakładane efekty uczenia się.

Tabela 5. Stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się na studiach stacjonarnych II stopnia kierunku *biologia*, specjalność *biologia sądowa* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen							Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
		nie zgłosił się	2	3	3,5	4	4,5	5	
I	1 (N=9)	0,0	0,0	5,8	5,8	26,7	31,7	30,0	100,0
	2 (N=9)	0,0	16,1	5,9	5,9	11,9	19,5	40,7	91,5
	średnio	0,0	8,1	5,9	5,9	19,3	25,6	35,3	95,8
II	3 (N=8)	0,0	0,0	0,0	2,2	25,6	23,3	48,9	100,0
	4 (N=7)	0,0	0,0	1,3	0,0	2,7	12,0	84,0	100,0
	średnio	0,0	0,0	0,7	1,1	14,1	17,7	66,4	100,0

Kierunek biologia, specjalność biologia sądowa II stopień studiów niestacjonarnych

W roku akademickim 2019/2020 prowadzono studia tylko na drugim roku (sem.3,4). W obu semestrach 100% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie (Tab. 6). Udział ocen bardzo dobrych wynosił od 31,8-84,0%, średnio 57,9%. Wszyscy studenci osiągnęli założone efekty uczenia się.

Tabela 6. Stopień osiągania założonych efektów uczenia się na studiach niestacjonarnych II stopnia kierunku *biologia*, specjalność *biologia sądowa* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen							Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
		Ocena							
		nie zgłosił się	2	3	3,5	4	4,5	5	
I	3 (N=10)	0,0	0,0	7,0	9,3	24,0	27,9	31,8	100
	4 (N=5)	0,0	0,0	1,3	0,0	2,7	12,0	84,0	100
	średnio	0,0	0,0	4,2	4,7	13,3	20,0	57,9	100,0

N= liczba modułów

Kierunek ochrona środowiska I stopień studiów stacjonarnych

W roku akademickim 2019/2020 średnio 97,2% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie (Tab. 7). W I terminie zdawalność wahała się od 52,2% do 100%. Średnio najwyższa była wśród studentów trzeciego i czwartego roku studiów -100%, a najmniejsza wśród studentów I roku 94,9%. W zależności od przedmiotu zdawalność modułów w I terminie wynosiła od 40,0 do 100%. Najwięcej ocen niedostatecznych studenci uzyskali w pierwszym terminie z przedmiotu Matematyka (>30%). W trzecim terminie zaliczeń/egzaminów udział ocen niedostatecznych był poniżej 30%.

Tylko 0,8% wszystkich studentów kierunku nie osiągnęło zakładanych efektów uczenia się.

Tabela 7. Stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się na studiach stacjonarnych I stopnia kierunku *ochrona środowiska* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen	Ocena						Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
			nie zgłosił się	2	3	3,5	4	4,5	
I	1 (N=12)	4,7	10,7	12,4	7,1	27,8	13,6	23,7	92,9
	2 (N=11)	0,0	3,1	5,0	5,0	16,3	13,8	56,9	96,9
	średnio	2,4	6,9	8,7	6,1	22,0	13,7	40,3	94,9
II	3 (N=10)	0,0	7,1	28,4	17,4	20,6	9,7	16,8	92,2
	4 (N=7)	0,0	0,9	0,9	6,2	20,4	21,2	50,4	99,1
	średnio	0,0	4,0	14,6	11,8	20,5	15,5	33,6	95,7
III	5 (N=9)	0,0	0,0	4,2	12,5	31,9	23,6	27,8	100,0
	6 (N=9)	0,0	0,0	0,0	8,3	18,1	38,9	34,7	100,0
	średnio	0,0	0,0	2,1	10,4	25,0	31,3	31,3	100,0
IV	7 (N=10)	0,0	0,0	18,8	8,1	35,6	18,1	19,5	100,0

N= liczba modułów

Kierunek ochrona środowiska I stopień studiów niestacjonarnych

W roku akademickim 2019/2020 prowadzono studia tylko na I roku (sem. 1,2). Średnio 95,2% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie (Tab. 8). W I terminie średnia zdawalność wahała się od 52,2% do 100%. Średnio najwyższa była wśród studentów trzeciego i czwartego roku studiów -100%, a najmniejsza wśród studentów I roku 94,9%. W zależności od przedmiotu zdawalność modułów w I terminie wynosiła od 40,0 do 100%. Najwięcej ocen niedostatecznych studenci uzyskali w pierwszym terminie z przedmiotu Matematyka (>30%). W trzecim terminie zaliczeń/egzaminów udział ocen niedostatecznych był <30%. Spośród studentów tej formy studiów kierunku *ochrona środowiska* 6,6% nie osiągnęło zakładanych efektów uczenia się.

Tabela 8. Stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się na studiach niestacjonarnych I stopnia kierunku *ochrona środowiska* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen							Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
		nie zgłosił się	2	3	3,5	4	4,5	5	
I	1 (N=6)	0,0	8,3	20,8	9,7	33,3	16,7	11,1	91,7
	2 (N=7)	0,0	0,0	5,1	7,7	17,9	26,9	41,0	98,7
	średnio	0,0	4,2	13,0	8,7	25,6	21,8	26,1	95,2

N= liczba modułów

Kierunek ochrona środowiska II stopień studiów stacjonarnych

W roku akademickim 2019/2020 średnio 91,1% studentów zdało pozytywnie egzamin/zaliczenie w I terminie (Tab. 9). Średnio najniższa była wśród studentów pierwszego semestru studiów – 80,0%, a najniższa wśród studentów trzeciego semestru (II rok) 100 %. W zależności od przedmiotu zdawalność modułów w I terminie wynosiła od 68,2% do 100%.

Najwięcej ocen niedostatecznych studenci uzyskali w pierwszym terminie z przedmiotu Bioanalitika (>30%). W trzecim terminie zaliczeń/egzaminów wszyscy studenci kierunku osiągnęli zakładane efekty uczenia się. Ogólnie spośród studentów tej formy studiów kierunku *ochrona środowiska* 2,1% nie osiągnęło zakładanych efektów uczenia się.

Tabela 9. Stopień osiągnięcia założonych efektów uczenia się na studiach stacjonarnych II stopnia na kierunku *ochrona środowiska* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen							Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
		nie zgłosił się	2	3	3,5	4	4,5	5	
I	1 (N=11)	0,0	35,3	8,5	9,5	16,3	14,4	16,1	80,0
	2 (N=11)	1,1	3,3	14,3	17,6	20,5	19,4	23,8	96,3
	średnio	0,5	19,3	11,4	13,5	18,4	16,9	19,9	88,2
II	3 (N=8)	0,0	0,0	0,0	2,9	19,7	21,2	56,3	100,0

Kierunek biobezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe I stopień studiów stacjonarnych

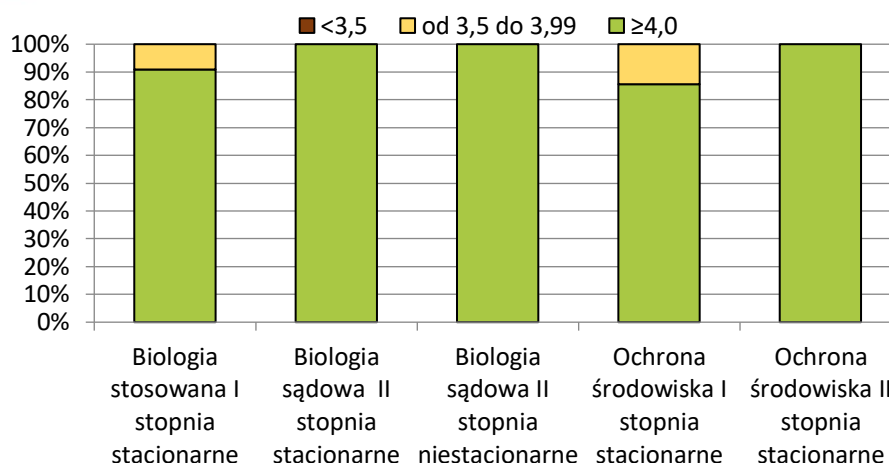
W roku akademickim 2019/2020 prowadzono studia tylko na pierwszym roku (sem.1,2). Średnia zdawalność w pierwszym terminie zaliczeń/egzaminów wynosiła 84,9% i wahała się od 73,5-96,2% (Tab. 10). W zależności od przedmiotu zdawalność modułów w I terminie wynosiła od 48,8 do 100%. Najwięcej ocen niedostatecznych studenci uzyskali w pierwszym terminie z przedmiotów Chemia i inżynieria procesowa oraz Technologie informacyjne (>30%). W trzecim terminie udział ocen niedostatecznych był <30%. Spośród wszystkich studentów kierunku 3,8% nie osiągnęło zakładanych efektów uczenia się.

Tabela 10. Stopień osiągania założonych efektów uczenia się na studiach stacjonarnych I stopnia kierunku *biobezpieczeństwo i zarządzanie kryzysowe* w roku akademickim 2019/2020

Rok	Semestr	Procentowy udział ocen							Egzamin/zaliczenie zdane w I terminie (%)
		nie zgłosił się	2	3	3,5	4	4,5	5	
I	1 (N=9)	16,7	26,8	12,5	11,3	14,0	8,9	9,7	73,5
	2 (N=9)	0,0	8,3	1,5	12,0	22,6	33,8	21,8	96,2
	średnio	8,4	17,6	7,0	11,7	18,3	21,4	15,8	84,9

Średnia ocena ze studiów

Ostateczną weryfikacją stopnia osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się jest średnia ze studiów oraz oceny uzyskane na egzaminie dyplomowym. Średnią ocenę ze studiów ≥ 4 w roku akademickim 2019/2020 w zależności od poziomu kształcenia, kierunku uzyskało od 86% do 100% absolwentów Wydziału Biologii Środowiskowej UP w Lublinie (Rys. 1).

Rys. 1. Średnia ocena ze studiów absolwentów Wydziału Biologii Środowiskowej w zależności od kierunku i poziomu studiów w roku akademickim 2019/2020

Najwięcej absolwentów (100%) ze średnią co najmniej 4,0 ukończyło studia stacjonarne II stopnia na kierunku biologia specjalność *biologia sądowa* i *ochrona środowiska* oraz studia niestacjonarne II stopnia na kierunku *biologia*, specjalność *biologia sądowa*. Najmniej absolwentów ze średnią co najmniej 4,0 ukończyło studia stacjonarne I stopnia na kierunku *ochrona środowiska* (86%) i na studiach stacjonarnych I stopnia, na kierunku *biologia stosowana* (91%). Największy procent absolwentów ukończył studia ze średnią od 3,5 do 3,99 na studiach stacjonarnych I stopnia kierunku *ochrona środowiska* (14%), natomiast na studiach stacjonarnych I stopnia kierunku *biologia stosowana* średnią od 3,5 do 3,99 uzyskało 9% absolwentów. Na żadnym z kierunków absolwenci nie uzyskali ocen końcowych ze studiów niższych niż 3,5.

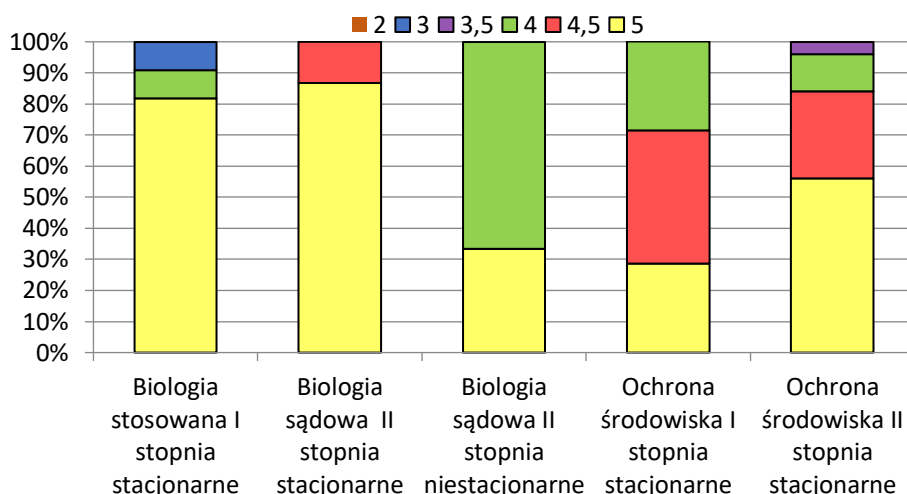
B. Analiza jakości prac dyplomowych, wyników z egzaminu dyplomowego i ze studiów w roku akademickim 2019/2020

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia wykonała także analizę wyników przeprowadzonych w roku akademickim 2019/2020 egzaminów dyplomowych oraz ocen prac dyplomowych. Oceny osiągniętych efektów uczenia się dokonano na podstawie analizy 74 ankiet dyplomantów 2 kierunków studiów I i II stopnia: *biologia* i *ochrona środowiska* z roku akademickiego 2019/2020.

Analiza jakości prac dyplomowych

Spośród absolwentów studiów stacjonarnych I stopnia kierunku *biologia stosowana* 82% prac licencjackich zostało ocenionych na ocenę bardzo dobry, 9% na ocenę dobry, i 9% na dostateczny (Rys. 2).

Wśród absolwentów studiów stacjonarnych II stopnia kierunku *biologia* specjalność *biologia sądowa* najwięcej (87%) absolwentów uzyskało ocenę bardzo dobry, natomiast 13% uzyskało ocenę dobry plus. Spośród absolwentów studiów niestacjonarnych II stopnia kierunku *biologia* specjalność *biologia sądowa* 33% prac dyplomowych magisterskich zostało ocenionych na ocenę bardzo dobry, natomiast 67% na ocenę dobry.

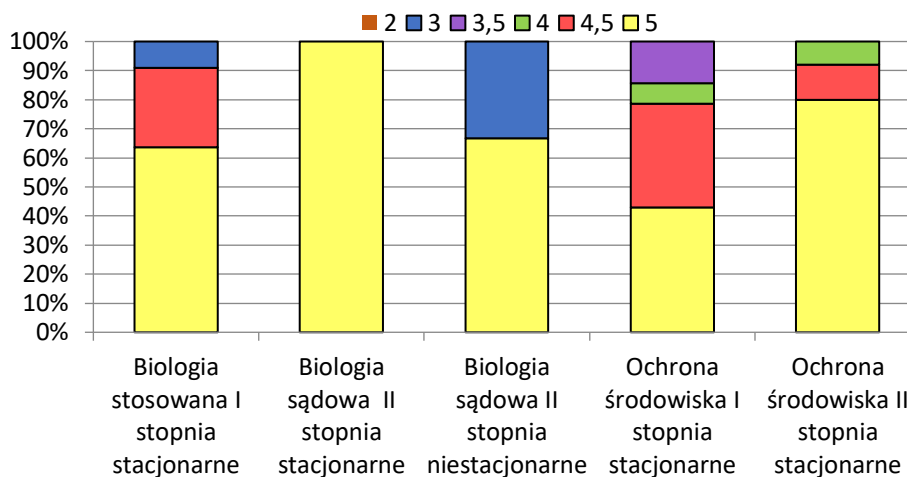

Rys. 2. Procentowy udział poszczególnych ocen pracy dyplomowej absolwentów Wydziału Biologii Środowiskowej na analizowanych kierunkach studiów w roku akademickim 2019/2020

29% absolwentów uzyskało za pracę dyplomową inżynierską ocenę bardzo dobry na studiach stacjonarnych I stopnia kierunku *ochrona środowiska*. 49% absolwentów tego kierunku otrzymało ocenę dobry plus, a 29% ocenę dobry. W sumie wszyscy absolwenci studiów stacjonarnych I stopnia kierunku *ochrona środowiska* otrzymali ocenę ≥ 4 . Absolwenci studiów stacjonarnych II stopnia kierunku *ochrona środowiska* otrzymali w 56% ocenę bardzo dobry, 28% ocenę dobry plus, 12% - dobry i 4% - dostateczny plus.

Analiza wyników egzaminów dyplomowych

Spośród absolwentów studiów stacjonarnych I stopnia kierunku *biologia stosowana* 64% zdało egzamin dyplomowy licencjacki na ocenę bardzo dobry, 27% na dobry plus i 9% na dostateczny (Rys. 3). Wśród absolwentów studiów stacjonarnych II stopnia kierunku *biologia* specjalność *biologia sądowa* 100% absolwentów uzyskało na egzaminie dyplomowym ocenę bardzo dobry. Na studiach niestacjonarnych II stopnia kierunku *biologia* specjalność *biologia sądowa* 67% absolwentów zdało egzamin magisterski na ocenę bardzo dobry i 33% na dostateczny.

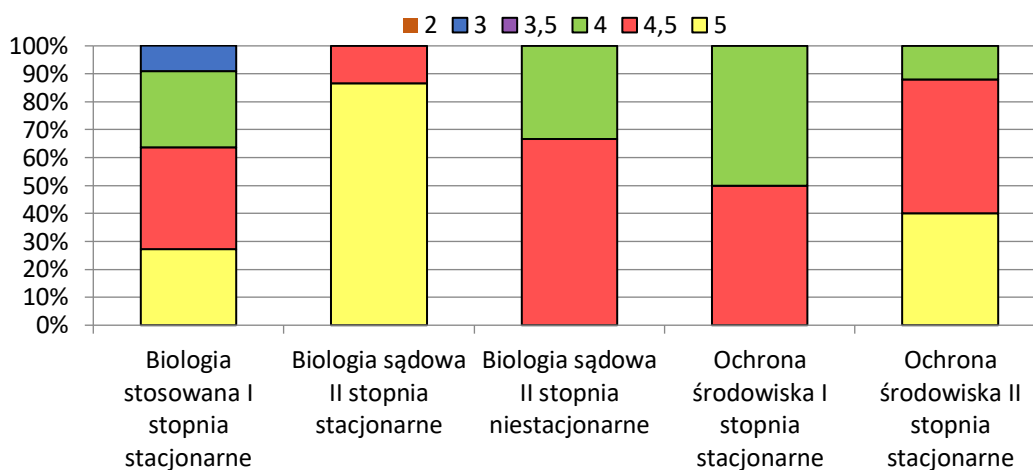
Rys. 3. Procentowy udział poszczególnych ocen z egzaminu dyplomowego absolwentów Wydziału Biologii Środowiskowej w roku akademickim 2019/2020

Absolwenci studiów I stopnia kierunku *ochrona środowiska* w 43% zdali egzamin dyplomowy na ocenę bardzo dobry, 36% na dobry plus, 7% na dobry i w 14% na dostateczny plus. Wśród absolwentów studiów stacjonarnych II stopnia kierunku *ochrona środowiska* egzamin magisterski na ocenę bardzo dobrą zdało 80%, 12% na dobry plus i 8% uzyskało ocenę dobry.

Analiza ocen w dyplomie ukończenia studiów

Spośród absolwentów studiów I stopnia kierunku *biologia stosowana* 23% ukończyło studia z oceną bardzo dobry, 36% – dobry plus, 27% – dobry i 9% – dostateczny (Rys. 4). Wśród absolwentów studiów stacjonarnych II stopnia kierunku *biologia* specjalność *biologia sądowa* ocenę bardzo dobrą w dyplomie ukończenia studiów uzyskało aż 87% absolwentów i 13% ocenę dobry plus. Na studiach niestacjonarnych II stopnia kierunku *biologia* specjalność *biologia sądowa* 67% absolwentów ukończyło studia z oceną dobry plus i 33% z oceną dobry.

Absolwenci studiów I stopnia kierunku *ochrona środowiska* w 50% zakończyli studia ze średnią oceną w dyplomie dobry plus i 50% – dobry. Studia stacjonarne magisterskie na kierunku *ochrona środowiska* w roku akademickim 2019/2020 40% absolwentów ukończyło z oceną bardzo dobry, 48% – dobry plus i 12% – dobry.

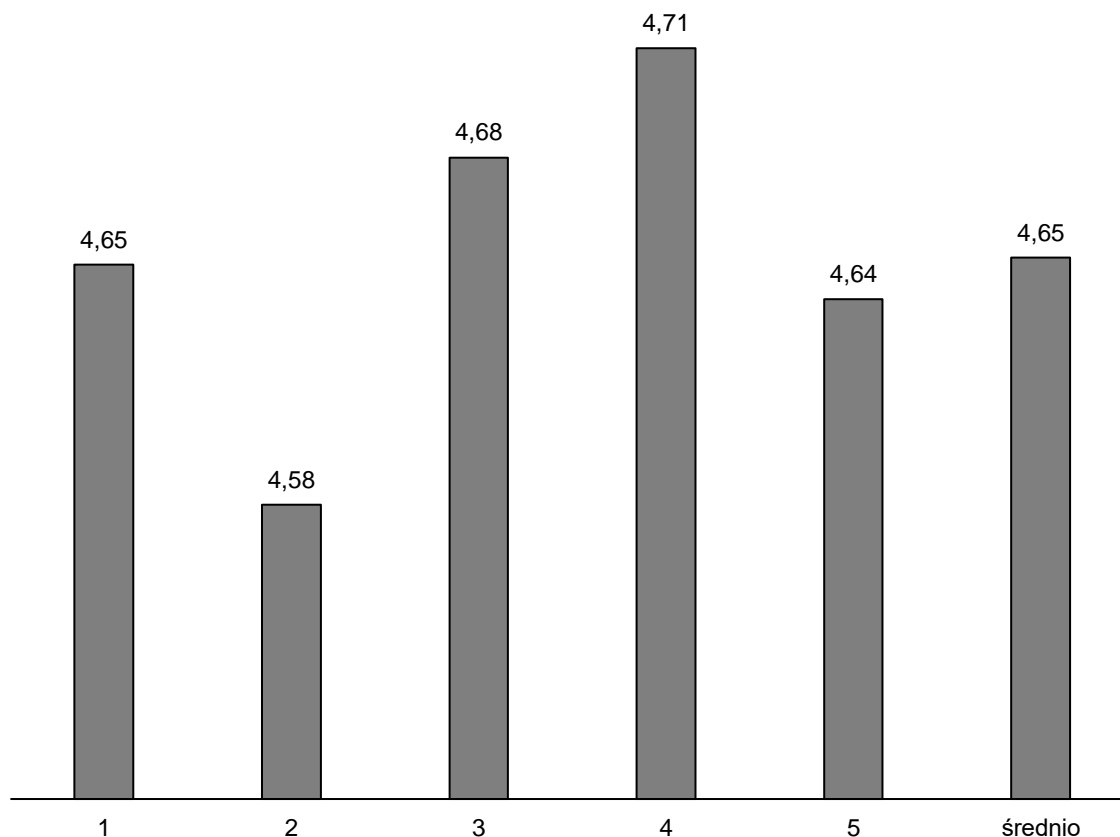

Rys. 4. Procentowy udział poszczególnych ocen w dyplomach absolwentów Wydziału Biologii Środowiskowej w roku akademickim 2019/2020

C. Wyniki ankiet z oceny nauczyciela akademickiego

Na podstawie wyników ankietyzacji oceny nauczyciela akademickiego przeprowadzonej przez Centrum Nauki w roku akademickim 2019/2020 Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia opracowała zestawienia ogólne, które przedstawiono na ryc. 5. Ankietyzacja odbyła się w ostatnich dwóch tygodniach zajęć w danym semestrze i dotyczyła nauczycieli prowadzących wykłady i ćwiczenia w roku akademickim 2019/2020 na wszystkich kierunkach studiów prowadzonych na Wydziale Biologii Środowiskowej oraz nauczycieli Wydziału prowadzących zajęcia poza Wydziałem.

Liczba studentów, którzy wypełnili ankiety dotyczące przedmiotów podstawowych i kierunkowych wyniosła średnio od 1,0 do 26,0. W oparciu o uzyskane wyniki stwierdzono, że jakość kształcenia w roku akademickim 2019/2020 na Wydziale BŚ z przedmiotów podstawowych i kierunkowych studenci ocenili średnio na 4,65. Niezależnie od kierunku studiów i poziomu kształcenia najwyżej oceniono terminowość, punktualność i efektywność wykorzystania czasu (średnio 4,71). Wysoko oceniono również przygotowanie nauczyciela do zajęć dydaktycznych (średnio 4,68). Jasność kryteriów i obiektywność oceniania została oceniona na średnim poziomie (4,65). Najniższej oceniono dobór treści i umiejętność przekazu (4,58).

1. Jasność kryteriów i obiektywność oceniania.
2. Dobór treści i umiejętność przekazu.
3. Przygotowanie nauczyciela do zajęć dydaktycznych.
4. Terminowość, punktualność i efektywność wykorzystania czasu.
5. Postawa interpersonalna i stosunek nauczyciela do studenta.

Ryc. 5. Wyniki przeprowadzonej wewnętrznej oceny nauczycieli na WBS. Średnio z przedmiotów podstawowych i kierunkowych w roku akademickim 2019/2020

C. Analiza wyników ankiet dyplomanta

W roku akademickim 2020/2021 przeprowadzono ankietyzację dyplomantów Wydziału Biologii Środowiskowej na kierunku *biologia* oraz *ochrona środowiska*. Ankiety wypełnili absolwenci pierwszego i drugiego stopnia studiów stacjonarnych, a na kierunku *biologia* także absolwenci drugiego stopnia studiów niestacjonarnych.

W ankietyzacji, w zależności od kierunku i stopnia studiów, wzięło udział od 3 do 17 osób, co stanowiło:

- Studia stacjonarne I stopnia kierunek *biologia* – 93 % absolwentów,
- Studia stacjonarne II stopnia kierunek *biologia* – 100 % absolwentów,
- Studia niestacjonarne II stopnia kierunek *biologia* – 30 % absolwentów,
- Studia stacjonarne I stopnia kierunek *ochrona środowiska* – 100 % absolwentów,
- Studia stacjonarne II stopnia kierunek *ochrona środowiska* – 77 % absolwentów.

Na podstawie analizy wyników ankiet dyplomantów (Tab. 11) stwierdzono, że spośród absolwentów **studiów stacjonarnych pierwszego stopnia kierunku *biologia*** 61,5% osób uznało, że zdobyta wiedza i umiejętności spełniły bardzo dobrze ich oczekiwania, a pozostali (38,5%), oceniło, że dobrze. Absolwenci ocenili bardzo wysoko współpracę z promotorem w trakcie przygotowania pracy dyplomowej, bo aż 92,3 % uznało, że była ona bardzo dobra. 76,9% ankietowanych uznało jako bardzo dobrą zgodność tematyki praktyki z realizowanym kierunkiem studiów. Wysoko oceniono także dostęp do zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz współpracę z pracownikami dziekanatu (po 69,2% - bardzo dobra). Zaledwie 23% absolwentów zadeklarowało, że w czasie studiów korzystało z ponadprogramowej oferty Uczelni w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Absolwenci nie wystawili ocen niedostatecznych odnośnie ocenianych charakterystyk kierunku studiów. 30,8% absolwentów uznało, że ukończony kierunek jest zdecydowanie godny polecenia.

Absolwenci studiów **stacjonarnych drugiego stopnia kierunku *biologia*** w 45,2% uznali, że zdobyta wiedza i umiejętności spełniły bardzo dobrze ich oczekiwania, a 46,4% ankietowanych oceniło, że dobrze. Współpracę z promotorem bardzo wysoko oceniło 91,7% absolwentów. Wysoko zostały również ocenione warunki w Uczelni umożliwiające rozwój naukowy, kulturalny i sportowy (67,9% - bardzo dobre). Tylko 12,5% absolwentów skorzystało w trakcie studiów z ponadprogramowej oferty Uczelni w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. 7,1% absolwentów niedostatecznie oceniło stopień zgodności tematyka praktyki z realizowanym kierunkiem studiów. Jako niedostateczny 7,1% ankietowanych oceniło dostęp do korzystania z zasobów Biblioteki Głównej Uczelni. Ponad 48% absolwentów uznało kierunek za zdecydowanie godny polecenia.

Wszyscy absolwenci studiów **niestacjonarnych drugiego stopnia kierunku *biologia*** stwierdzili, że zdobyta wiedza i umiejętności spełniły dobrze ich oczekiwania. 100% ankietowanych oceniło jako bardzo dobry dostęp do korzystania z zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz współpracę z promotorem w trakcie przygotowania pracy dyplomowej. Wysoko oceniono również współpracę z pracownikami Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich, gdyż 66,7% uznało ją jako bardzo dobrą. Absolwenci nie wystawili ocen niedostatecznych. Żaden z absolwentów w czasie studiów nie skorzystał z ponadprogramowej oferty Uczelni w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych, jednocześnie 100% uznało, że ukończony kierunek jest raczej godny polecenia.

Absolwenci studiów **stacjonarnych pierwszego stopnia kierunku *ochrona środowiska*** w 42,9% uznali, że zdobyta wiedza i umiejętności spełniły bardzo dobrze ich oczekiwania, a 57,1% ankietowanych oceniło, że dobrze. Współpracę z pracownikami Centrum Dydaktyki i

Spraw Studenckich bardzo wysoko oceniło 71,4% absolwentów, jednocześnie 14,3% uznało ją za niedostateczną. Wysoko oceniono także warunki w Uczelni umożliwiające rozwój naukowy, kulturalny i sportowy oraz współpracę z pracownikami dziekanatu (po 64,3% - bardzo dobra). 49% absolwentów skorzystało w trakcie studiów z ponadprogramowej oferty Uczelni w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Ponad 64% absolwentów uznało kierunek za zdecydowanie godny polecenia.

Absolwenci studiów **stacjonarnych drugiego stopnia kierunku *ochrona środowiska*** stwierdzili, że zdobyta wiedza i umiejętności spełniły dobrze (55%) lub bardzo dobrze (45%) ich oczekiwania. Wszyscy absolwenci ocenili najwyżej współpracę z promotorem w trakcie przygotowania pracy dyplomowej. Wysoko oceniono również współpracę z pracownikami dziekanatu (95% - bardzo dobra) oraz dostęp do korzystania z zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie (85% - bardzo dobry). Współpracę z pracownikami Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich, jako bardzo dobrą oceniło 70% ankietowanych. Jedynie 22,2% absolwentów zadeklarowało, że w czasie studiów korzystało z ponadprogramowej oferty Uczelni w zakresie podnoszenia kwalifikacji. Absolwenci nie wystawili ocen niedostatecznych. 30% absolwentów uznało, że ukończony kierunek jest zdecydowanie godny polecenia.

Niezależnie od kierunku i stopnia studiów, absolwenci najwyżej ocenili współpracę z promotorem w czasie przygotowania pracy dyplomowej (średnio 4,8) (Tab. 12). Wysoko została również oceniona współpraca z pracownikami dziekanatu oraz dostęp do korzystania z zasobów Biblioteki Głównej Uczelni (średnio 4,7). Ogólnie najlepiej studia na Wydziale Biologii Środowiskowej ocenili absolwenci studiów stacjonarnych drugiego stopnia kierunku *ochrona środowiska* (średnia 4,7). Najniższą ocenę wystawili studenci studiów niestacjonarnych drugiego stopnia kierunku *biologia* (średnia 4,3) (Tab. 12).

Tabela 11. Procentowy udział odpowiedzi na poszczególne pytania absolwentów Wydziału Biologii Środowiska w roku akademickim 2020/2021

Ocena	numer pytania										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Biologia I stopień stacjonarne											
2- niedostateczna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	TAK- 23	a- 30,8
3- dostateczna	0,0	0,0	15,4	0,0	7,7	15,4	0,0	15,4	7,7	NIE- 77	b- 69,2
4- dobra	38,5	23,1	15,4	53,8	38,5	15,4	46,2	30,8	0,0		
5- bardzo dobra	61,5	76,9	69,2	46,2	53,8	69,2	53,8	53,8	92,3		
Biologia II stopień stacjonarne											
2- niedostateczna	0,0	7,1	7,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	TAK- 12,5	a- 48,4
3- dostateczna	8,3	16,7	15,5	0,0	23,8	8,3	8,3	8,3	0,0	NIE- 87,5	b- 35,0
4- dobra	46,4	23,8	16,7	47,6	8,3	25,0	26,7	26,7	8,3		c- 16,6
5- bardzo dobra	45,2	52,4	60,7	52,4	67,9	66,7	65,0	65,0	91,7		
Biologia II stopień niestacjonarne											
2- niedostateczna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
3- dostateczna	0,0	0,0	0,0	0,0	33,3	33,3	0,0	33,3	0,0	NIE- 100	b-100
4- dobra	100,0	66,7	0,0	100,0	66,7	33,3	33,3	33,3	0,0		
5- bardzo dobra	0,0	33,3	100,0	0,0	0,0	33,3	66,7	33,3	100,0		
Ochrona środowiska I stopień stacjonarne											
2- niedostateczna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	0,0		TAK- 40	a- 64,3
3- dostateczna	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	14,3	0,0	0,0	b.o.	NIE- 60	b- 35,7
4- dobra	57,1	50,0	42,9	57,1	35,7	21,4	14,3	66,7			
5- bardzo dobra	42,9	50,0	57,1	42,9	64,3	64,3	71,4	33,3			
Ochrona środowiska II stopień stacjonarne											
2- niedostateczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	TAK- 22,2	a- 30
3- dostateczna	0	0	5	0	5	0	5	5	0	NIE- 77,8	b- 70
4- dobra	55	60	10	50	40	10	25	55	0		
5- bardzo dobra	45	40	85	50	55	95	70	40	100		

b.o. brak odpowiedzi

Tabela 12. Średnia ocena pytań z ankiety dokonana przez absolwentów Wydziału Biologii Środowiskowej w roku akademickim 2020/2021

Nr pytania	Pytanie	Biologia			Ochrona środowiska		Średnia
		studia stacjonarne I stopnia	studia stacjonarne II stopnia	studia niestacjonarne II stopnia	studia stacjonarne I stopnia	studia stacjonarne II stopnia	
1.	W jakim stopniu zdobyta wiedza i umiejętności spełniły Pani/Pana oczekiwania?	4,6	4,4	4,0	4,4	4,6	4,6
2.	W jakim stopniu tematyka praktyki była zgodna z realizowanym kierunkiem studiów?	4,8	4,2	4,3	4,5	4,5	4,7
3.	Jak ocenia Pani/Pan dostęp do korzystania z zasobów Biblioteki Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie?	4,5	4,3	5,0	4,5	4,7	4,6
4.	Jak ocenia Pani/Pan bazę dydaktyczną?	4,5	4,5	4,0	4,1	4,6	4,6
5.	Jak ocenia Pani/Pan warunki w Uczelni umożliwiające rozwój naukowy, kulturalny i sportowy?	4,5	4,5	3,7	4,6	4,6	4,6
6.	Jak ocenia Pani/Pan współpracę z pracownikami dziekanatu?	4,5	4,6	4,0	4,9	5,0	4,7
7.	Jak ocenia Pani/Pan współpracę z pracownikami Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich?	4,5	4,6	4,7	4,3	4,8	4,6
8.	Jak ocenia Pani/Pan współpracę z pracownikami Działu Komunikacji i Wymiany Akademickiej?	4,4	4,6	4,0	bo	4,7	4,6
9.	Jak ocenia Pani/Pan współpracę z promotorem w trakcie przygotowania pracy dyplomowej?	4,8	4,9	5,0	4,6	4,8	4,8
10.	Czy w czasie studiów korzystał (a) Pani/Pan z ponadprogramowej oferty Uczelni w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych np. szkolenia, praktyki, wolontariat, staż itp.?. Jeśli tak to jakie:						
a)	Tak	23,0%	12,5%		40,0%	22,0%	50%
b)	Nie	77,0%	87,5%	100,0%	60,0%	78,0%	51%
11.	Czy ukończony kierunek studiów jest godny polecenia (zaznacz właściwie)						
a)	zdecydowanie tak	30,8%	48,4%		64,3%	55,0%	43%
b)	raczej tak	69,2%	35,0%	100,0%	35,7%	45,0%	57%
c)	raczej nie		16,7%				3%
d)	zdecydowanie nie						
	Średnio	4,6	4,5	4,3	4,5	4,7	4,5

b.o. – brak odpowiedzi

Podsumowanie

1. Komisja dostrzega potrzebę dalszej modernizacji bazy dydaktycznej.
2. W roku akademickim 2019/2020 widoczne było zaangażowanie studentów w ramach działalności kół naukowych. Komisja dostrzega konieczność dalszego wspierania studentów, w celu pozyskiwania kandydatów na drugi stopień studiów oraz do Szkoły Doktorskiej.
3. W roku akademickim 2019/2020 na żadnym z prowadzonych na WBŚ kierunków studiów nie było potrzeby wprowadzania procedur naprawczych w zakresie weryfikacji efektów uczenia się, ponieważ nie było modułów, w ramach których w III terminie egzaminów/zaliczeń udział ocen niedostatecznych był >30%.
4. Na podstawie analizy osiągniętych efektów uczenia się w roku akademickim 2019/2020 na Wydziale Biologii Środowiskowej ustalono, że studenci z przedmiotów podstawowych i kierunkowych w pierwszym terminie osiągnęli efekty w 73-100% .
5. Zadawała wysoka ocena studentów dyplomantów odnośnie postawy promotorów i stopnia opieki ze strony promotora (średnia ocena 4,80).
6. W roku akademickim 2019/2020 wysokie oceny ukończenia studiów (100% studentów ocena powyżej 4,0) zanotowano wśród studentów studiów stacjonarne II stopnia na kierunku *biologia* specjalność *biologia sądowa* i *ochrona środowiska* oraz studiów niestacjonarnych II stopnia na kierunku *biologia*, specjalność *biologia sądowa*.
7. W roku akademickim 2019/2020 najlepiej zostały ocenione prace absolwentów studiów stacjonarnych I stopnia kierunku *biologia stosowana* oraz wśród absolwentów studiów stacjonarnych II stopnia kierunku *biologia* specjalność *biologia sądowa* (odpowiednio 82% oraz 87% ocen bardzo dobrych).
8. Egzamin dyplomowy najlepiej zdali studenci kierunku *biologia* specjalność *biologia sądowa*, studia stacjonarne (100% ocen bardzo dobrych). Wysokie oceny uzyskali również studenci kierunku *ochrona środowiska* (80% ocen bardzo dobrych i 12% dobry plus). Najwięcej ocen dostatecznych wystąpiło na kierunku *biologia*, specjalność *biologia sądowa*, studia niestacjonarne (33%).
9. Oceny uzyskane na dyplomie były najwyższe wśród studentów *biologii sądowej*, studia stacjonarne. Oceny dostateczne zanotowane tylko na dyplomach absolwentów kierunku *biologia stosowana*, studia I stopnia.
10. Jakość kształcenia na Wydziale z przedmiotów podstawowych i kierunkowych studenci ocenili wysoko (średnio 4,65). Niezależnie od kierunku studiów i poziomu kształcenia studenci najniższej ocenili treści programowe realizowanych przedmiotów (średnio 4,58). Konieczne jest zatem dalsze wspieranie rad programowych w modernizowaniu, uatrakcyjnianiu i udoskonalaniu programów kształcenia. Komisja obliuguje Rady Programowe do systematycznej analizy programów i planów studiów, tak aby uwzględnić oczekiwania studentów.
11. Wśród działów administracji najwyższą oceną została oceniona praca dziekanatu (4,7). Wysoko zostały ocenione również inne działy administracji, tj. Centrum Dydaktyki i Spraw Studenckich oraz Dział Komunikacji i Wymiany Akademickiej (4,6).
12. W roku akademickim 2019/2020 pracownicy Biblioteki Głównej zostali ocenieni podobnie jak innych działów administracji (4,6).
13. Pomimo występowania w nowych, zmodernizowanych ankietach miejsca na przekazanie opinii/sugestii/uwag absolwenci nie przekazują informacji, co znacznie

utrudnia doskonalenie procesu dydaktycznego na Wydziale oraz wprowadzanie poprawek w programie studiów.

Postulaty i zalecenia

1. Komisja widzi potrzebę ciągłego zachęcania nauczycieli do doskonalenia umiejętności dydaktycznych. Wskazane jest dalsze rozwijanie umiejętności dotyczących wykorzystania platform do e-learningu. Wskazane są działania na rzecz premiowania dobrych nauczycieli w celu podkreślenia ich trudu i wkładu w proces kształcenia.
2. Stan pandemii SARS CoV-2 utrudnił prowadzenie wymiany międzynarodowej w roku akademickim 2019/2020, ale należy podejmować wysiłki w celu propagacji programów międzynarodowych zarówno wśród studentów jak i pracowników Wydziału. Zaleca się kierownikom jednostek mobilizowanie nauczycieli do udziału w programach stypendialnych.
3. Komisja obliuguje Rady Programowe do systematycznego analizowania programów i planów studiów oraz zwracania uwagi na zakres treści w poszczególnych modułach, tak aby unikać powtarzania treści.
4. Niezbędne jest dalsze prowadzenie działań dążących do poszerzenia współpracy z podmiotami zewnętrznymi w celu doskonalenia planów studiów oraz dopasowania treści do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, umożliwienia studentom realizacji prac dyplomowych w kooperacji z przedsiębiorstwami/firmami.
5. Komisja zaleca promotorom zwracanie uwagi na wymogi formalne dotyczące realizacji prac dyplomowych (licencjackich, inżynierskich i magisterskich). Szczególnie istotne jest zwracanie uwagi na zachowanie właściwej proporcji części projektowej pracy do całości pracy. W pracach magisterskich niezbędna jest analiza statystyczna wyników.
6. Należy doskonalić sposób oceny nauczycieli akademickich przeprowadzony przez Centrum Nauki, gdyż niepokoi mała liczba studentów, którzy dokonują oceny nauczycieli.

Przewodnicząca Komisji

Prof. dr hab. Bożena Denisow